4.4.1989

OPERATIVNÍ PORADA MINISTRA VNITRA ČSSR

Č. j.: CB - 143/8-89

V Praze dne 28. března 1989

Výtisk číslo: 8
Počet listů: 52

K bodu: Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících

Důvody předložení:

Podle plánu jednání poradních orgánů ministra vnitra ČSSR na 1. pololetí 1989.

Obsah:

Příloha I
Návrh usnesení
Příloha II
Důvodová zpráva
Příloha III
Návrh materiálu pro schůzi PÚV KSČ

Příloha č. 1
Vypořádání připomínek z vnitroresortního připomínkového řízení

Předkládá:

I. náměstek ministra vnitra ČSSR
genmjr. ing. Alojz LORENC, CSc

Materiál nesmí být rozmnožován a po projednání jej vraťte do 7 dnů sekretariátu FMV

OV-457/A-OP-89

archiv bezpečnostních složek

Příloha I

Návrh usnesení

..... operativní porady ministra vnitra ČSSR ze dne .....

K bodu : Návrh novelizace zákona č.102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících

Ministr vnitra ČSSR

po projednání v operativní poradě

I. s c h v a l u j e

Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících

II. u k l á d á

I. náměstku ministra vnitra ČSSR

genmjr. ing. Alojzu LORENCOVI

Dopracovat návrh o připomínky členů operativní porady ministra vnitra ČSSR

náčelníku vnitřní a organizační správy FMV

plk. JUDr. Milouši KRÁSOVI ve spolupráci

s náčelníkem II. správy SNB plk. PhDr. Karlem VYKYPĚLEM

I. Zabezpečit legislativně technickou úpravu návrhu materiálu pro meziresortní připomínkové řízení a předložit jej ke schválení ministru vnitra ČSSR

Termín :

II. Vypořádat připomínky z meziresortního připomínkového řízení a předložit konečný návrh materiálu pro jednání předsednictva ÚV KSČ.

Termín :

archiv bezpečnostních složek

Příloha II

Důvodová zpráva

Podle plánu jednání poradních orgánů ministra vnitra ČSSR na 1. pololetí 1989 se předkládá "Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících". V souladu s časovým postupem předkládání materiálů stranickým a státním orgánům má být uvedený materiál předložen k projednání v předsednictvu ÚV KSČ v květnu t.r. a poté vlády ČSSR.

V souladu s uloženým úkolem zpracovala II. správa SNB návrh materiálu pro jednání schůze předsednictva ÚV KSČ, jehož obsah tvoří předkládací zpráva, návrh zásad zákona o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství a politicko ekonomický rozbor. Při zpracování materiálu byly využity připomínky vzešlé z Komise pro ochranu státního tajemství.

Návrh byl předběžně legislativně - technicky upraven právním odborem VOS FMV a rozeslán do vnitroresortního připomínkového řízení. Vzešlé připomínky byly vypořádány /viz příloha č. 1/. Vzhledem k tomu, že materiál pro jednání předsednictva ÚV KSČ předkládá ministr vnitra ČSSR společně s ministrem vlády ČSSR s. ČALFOU a generálním prokurátorem ČSSR s. PJEŠČAKEM, byl návrh předběžně projednán s jimi pověřenými zástupci.

V případě schválení materiálu se doporučuje, po zapracování připomínek z operativní porady ministra vnitra ČSSR, návrh projednat se zástupci jmenovanými s. ČALFOU a PJEŠČAKEM a realizovat ve zkráceném termínu meziresortní připomínkové řízení pod gescí právního odboru VOS FMV.

Příloha III

Federální ministerstvo vnitra

Pro schůzi předsednictva ÚV KSČ

K bodu: Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících

Předkládá se

Podle plánu hlavních úkolů orgánů ÚV KSČ do XVIII. sjezdu KSČ.

Příloha I

Návrh usnesení

Příloha II

Stanovisko XIII. oddělení ÚV KSČ

Příloha III

Předkládací zpráva

Příloha IV

Návrh zásad zákona o ochraně státního,hospodářského a služebního tajemství a politicko ekonomický rozbor

Předkládá :

s. František KINCL
s. Marian ČALFA
s. Ján PJEŠČAK

Č.j.:

V Praze dne

archiv bezpečnostních složek

Příloha I

N á v r h u s n e s e n í

..... schůze předsednictva ÚV KSČ ze dne .....

K bodu: Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících.

Předsednictvo ústředního výboru KSČ

I. s c h v a l u j e

Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících.

II. u k l á d á

s. Aloisu INDROVI
s. Ladislavu ADAMCOVI

zabezpečit projednání návrhu zásad zákona o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství.

s. Ladislavu ADAMCOVI
s. Františku KINCLOVI

dopracovat materiál dle připomínek členů předsednictva ÚV KSČ.

archiv bezpečnostních složek

Příloha III

P ř e d k l á d a c í z p r á v a

V souladu s plánem hlavních úkolů orgánů Ústředního výboru KSČ do XVIII. sjezdu KSČ se předkládá "Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících", jehož obsah tvoří návrh zásad zákona o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství spolu s politicko ekonomickým rozborem.

Ke zpracování zásad nové právní úpravy v oblasti ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství bylo přistoupeno po vyhodnocení kladů a nedostatků platné právní úpravy a zhodnocení současných vnitropolitických a mezinárodních aspektů, které mají vliv na předmětnou oblast.

Navrhované zásady přebírají v zásadě dosavadní systém ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství, nově jsou zaměřeny především na odstranění extenzivnosti při způsobu určení utajovaných skutečností a zpřesnění zodpovědnosti subjektů působících v této oblasti. Reagují na nové podmínky života naší společnosti a vytvářejí podmínky pro odstranění neefektivních a administrativně náročných postupů a institutů.

Poznámka:

Do předkládací zprávy budou dále doplněny výsledky meziresortního připomínkového řízení.

Celkové vyhodnocení platného stavu a navrhované úpravy obsahuje politicko ekonomický rozbor.

Příloha IV

N Á V R H

zásad zákona o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství

Zásada č. 1

Účelem zákona je vymezení způsobu určení státního, hospodářského a služebního tajemství /dále jen "utajované skutečnosti"/ a stanovení podmínek jeho ochrany před porušením nebo ohrožováním.

Účel zákona je obdobný, to je vymezení způsobu určení utajovaných skutečností a stanovení podmínek jejich ochrany. Oproti dosud platné právní úpravě /zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a nařízení vlády ČSSR č. 148/1971 Sb., o ochraně hospodářského a služebního tajemství/ se navrhuje upravit jednotně ochranu utajovaných skutečností zákonem. Tím bude dosaženo přehlednosti právní úpravy, dojde k odstranění duplicitních ustanovení a ke snížení počtu právních předpisů.

Zásada č. 2

Státním tajemstvím jsou skutečnosti z oblasti politické, obrany, bezpečnosti a hospodářské, utajované ve zvlášť důležitém zájmu Československé socialistické republiky před nepovolanou osobou.

Hospodářským tajemstvím jsou skutečnosti z oblasti hospodářské, utajované v důležitém zájmu před nepovolanou osobou.

Služebním tajemstvím jsou skutečnosti související s činností státního orgánu, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru utajované v důležitém zájmu před nepovolanou osobou.

Platné vymezení pojmů státního, hospodářského a služebního tajemství vychází z širokého materiálního pojetí, kdy tajemstvím je "vše co má zůstat utajeno", což v návaznosti na způsob vymezení předmětu utajovaných skutečností umožňovalo v praxi extenzivní hodnocení důležitosti chráněných zájmů. K odstranění tohoto stavu se vychází z pojetí, že tajemstvím jsou "skutečnosti, které jsou utajovány". V návaznosti na nové pojetí se navrhují změny vymezení způsobu určení utajovaných skutečností.
V návaznosti na uvažované zrušení státního tajemství zvlášť důležitého se nově přiřazují k jednotlivým druhům tajemství tzv. nevymezené pojmy.
U státního tajemství "zvlášť důležitý zájem", u hospodářského a služebního tajemství "důležitý zájem". Upouští se od pojmu "obecný zájem", který je využíván v čs. právním řádu v souvislosti s pojmem mlčenlivost. Pojmy "zvlášť důležitý a důležitý zájem" lépe vystihují význam chráněných zájmů u státního resp. hospodářského a služebního tajemství.
Vznik služebního tajemství je nově vázán pouze na státní orgány, ozbrojené síly a sbory a nikoliv na hospodářské, družstevní a společenské organizace. Vychází z předpokladu, že služební tajemství a jeho trestně právní ochrana je vázána pouze na řádnou činnost socialistického státu a jeho mechanismu.

Zásada č. 3

Skutečnosti tvořící státní tajemství se označují stupněm utajení PŘÍSNĚ TAJNÉ.

Skutečnosti tvořící hospodářské nebo služební tajemství se označují stupněm utajení TAJNÉ.

Podrobnosti o označování utajovaných skutečností stanoví obecně závazný právní předpis.

Státní tajemství zvlášť důležité je v současné právní úpravě charakterizováno pouze v prováděcí směrnici FMV upravující manipulaci a dopravu utajovaných skutečností. Skutečnosti tvořící předmět státního tajemství zvlášť důležitého nebyly obecně závazným právním předpisem vymezeny, přičemž trestní zákon obsahuje v §§ 105 a 107 zvláštní ustanovení, kdy porušení nebo ohrožení státního tajemství zvlášť důležitého je okolností

podmiňující použití vyšší trestní sazby. V souvislosti s novým navrhovaným pojmem státního tajemství a celkovým zpřísněním jeho ochrany se navrhuje zrušení výše uvedené formy státního tajemství, což ve svých důsledcích povede k jednotné ochraně státního tajemství a ke snížení administrativy. Nově jsou v návrhu oproti dosud platné právní úpravě zapracována ustanovení o označování utajovaných skutečností. Zařazení uvedených ustanovení je dáno potřebou znalosti způsobu označování utajovaných skutečností všemi občany, aby mohli vždy bezpečně rozpoznat, že jde o utajované skutečnosti /zásada č. 14/. Podrobnosti o označování utajovaných skutečností, zejména odpovědnost za stanovení stupně utajení, jeho změny a zrušení, budou stanoveny prováděcí vyhláškou FMV.

Zásada č. 4

Vláda Československé socialistické republiky stanoví svým nařízením základní utajované skutečnosti. V souladu s těmito utajovanými skutečnostmi vydávají federální a republikové ústřední orgány /dále jen "ústřední orgány"/ seznamy utajovaných skutečností, které vznikají v oboru jejich působnosti. Tyto seznamy utajovaných skutečností vydávají po schválení federálním ministerstvem vnitra.

Podrobnosti o tvorbě a vydávání seznamu utajovaných skutečností stanoví obecně závazný právní předpis.

Navrhuje se, aby utajované skutečnosti stanovila vláda Československé socialistické republiky svým nařízením. Uvedené utajované skutečnosti by měly zahrnovat všechny oblasti působnosti federace a republik, kde vznikají utajované skutečnosti. V souladu s těmito utajovanými skutečnostmi budou vydávat federální a republikové ústřední orgány vlastní seznamy utajovaných skutečností /dále jen "Seznamy"/, které vznikají v oboru jejich působnosti. Schválení federálním ministerstvem vnitra se zakotvuje k zabezpečení souladu seznamů jednotlivých ústředních orgánů s utajovanými skutečnostmi vydávanými vládou ČSSR a k zabezpečení nezbytné koordinace. Změny, které jsou navrhovány při vymezení způsobu určení utajovaných skutečností směřují k zamezení extenzity v této oblasti.

Současně se odstraňuji podminky pro přenášeni odpovědnosti ústředních orgánů na federální ministerstvo vnitra. Nová právni úprava nepředpokládá vydání Seznamu skutečnosti tvořicich předmět státního, hospodářského a služebního tajemstvi ve všech oborech a odvětvich Československé socialistické republiky, České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky.
Vyhláškou federálního ministerstva vnitra budou stanoveny podrobnosti o tvorbě a vydáváni seznamů utajovaných skutečnosti, včetně nahliženi do nich.

Zásada č. 5

Utajované úkoly v oblasti výzkumu, vývoje a výroby /dále jen "utajované úkoly"/ stanovi v oboru své působnosti ústředni orgány.

Utajované úkoly tvořici státni tajemstvi stanovi po schváleni federálním ministerstvem vnitra.

Utajované úkoly tvořici státni tajemstvi se realizuji v socialistických organizacich.

Podrobnosti o stanoveni utajovaných úkolů upravi obecně závazný předpis.

Zásadou se vytváři nový právní institut, který je dosud upraven pouze metodickým pokynem federálního ministerstva vnitra. V dosavadni praxi se plně osvědčil. Navrhuje se, aby utajované úkoly stanovily v oboru své působnosti ústředni orgány. Půjde jednak o úkoly, které vyplynou ze seznamů a dále o úkoly v oblasti vědecko výzkumných a vývojových praci významných pro čs. ekonomiku, její obory a odvětvi z hlediska originality řešeni nebo očekávaného ekonomického přinosu, nezávisle na seznamech. Schváleni utajovaných úkolů tvořicích státni tajemstvi federálního ministerstva vnitra se zakotvuje k zabezpečeni jednotného pojeti státního tajemstvi v této oblasti. Navrhuje se, aby utajované úkoly tvořici státni tajemstvi nemohly realizovat společné podniky s účasti zahraničních kapitalistických firem.
Podrobnosti o stanoveni utajovaných úkolů budou upraveny vyhláškou federálního ministerstva vnitra.

Zásada č. 6

Federální ministerstvo vnitra k zabezpečení jednotné ochrany utajovaných skutečností vydává směrnice a provádí kontrolu dodržování předpisů vydaných v oblasti ochrany utajovaných skutečností a poskytuje odbornou pomoc ústředním orgánům.

Působnost federálního ministerstva vnitra v oblasti ochrany utajovaných skutečností je vymezena v ustanovení § 2 bod 6 zákona č. 128/1970 Sb., o vymezení působnosti Československé socialistické republiky ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, a v ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 194/1988 Sb., o působnosti federálních ústředních orgánů státní správy. Z platného zákona se přebírá ustanovení o vydávání směrnic /např. v oblasti šifrové služby/ určených pouze pro vymezený okruh subjektů.

Zásada č. 7

Koordinaci opatření k ochraně utajovaných skutečností zabezpečuje Komise pro ochranu utajovaných skutečností; Komise je pomocným orgánem ministra vnitra ČSSR.

Složení Komise stanoví vláda Československé socialistické republiky.

Navrhuje se, aby koordinaci opatření k ochraně státního tajemství tak jako dosud zabezpečovala Komise pro ochranu utajovaných skutečností. Jejím úkolem bude i nadále koordinovat a sladovat opatření v oblasti ochrany utajovaných skutečností. Složení Komise stanoví vláda ČSSR.

Zásada č. 8

Ústřední orgány odpovídají za ochranu utajovaných skutečností a v oboru své působnosti ji řídí a kontrolují.

V souvislosti s novým zákonem č. 194/1988 Sb., o působnosti federálních ústředních orgánů státní

správy, se v návaznosti na jejich poslání jednotného výkonného řídícího centra a stanovené odpovědnosti za úkoly v oblasti ochrany a bezpečnosti ČSSR, nově upravuje odpovědnost ústředních orgánů za ochranu utajovaných skutečností. Nová úprava vydávání seznamů utajovaných skutečností a odpovědnosti ústředních orgánů vychází z poznání současné praxe, kdy ústředníorgány i organizace chápaly ochranu utajovaných skutečností jako cizí prvek, resp. povinnost náležející federálnímu ministerstvu vnitra.

Zásada č. 2

Za ochranu utajovaných skutečností ve státních orgánech a socialistických organizacích /dále jen "organizace"/ odpovídají jejich vedoucí, kteří jsou povinni stanovit podmínky pro zabezpečení ochrany utajovaných skutečností.

K zabezpečení výkonu ochrany utajovaných skutečností zřizuje vedoucí organizace zvláštní útvar nebo funkci pracovníka pro zvláštní úkoly, které přímo řídí; kde by vzhledem k rozsahu utajovaných skutečností bylo zřízení zvláštního útvaru nebo funkce pracovníka pro zvláštní úkoly nehospodárné, zabezpečuje výkon ochrany utajovaných skutečností vedoucí organizace.

Vedoucího zvláštního útvaru nebo pracovníka pro zvláštní úkoly jmenuje vedoucí organizace po vyjádření federálního ministerstva vnitra nebo příslušného útvaru Sboru národní bezpečnosti.

Podrobnosti o podmínkách zabezpečení ochrany utajovaných skutečností v organizacích a činnosti zvláštních útvarů a pracovníků pro zvláštní úkoly stanoví obecně závazný právní předpis.

Odpovědnost za ochranu utajovaných skutečností v organizacích se navrhuje ponechat tak jako dosud na jejím vedoucím. Nově se ukládá povinnost vedoucímu, stanovit podmínky pro zabezpečení ochrany utajovaných skutečností. Půjde o souhrn

organizačních, režimových, technických a dalších opatření směřujících k ochraně utajovaných skutečností v podmínkách dané organizace. Stanovením uvedené povinnosti se vytvářejí podmínky pro diferencovanou ochranu utajovaných skutečností podle charakteru organizace a koncentrace utajovaných skutečností. Z dosavadní právní úpravy se s úpravami přebírá ustanovení o zřizování zvláštních útvarů a povinnost vedoucího organizace řídit výkon ochrany utajovaných skutečností v organizaci. Povinnost vedoucího organizace jmenovat vedoucího zvláštního útvaru nebo pověřeného pracovníka až po vyjádření federálního ministerstva vnitra nebo příslušného útvaru Sboru národní bezpečnosti se přebírá z dosavadních prováděcích předpisů vydaných k zákonu. Podrobnosti o podmínkách zabezpečení ochrany utajovaných skutečností a činnosti zvláštních útvarů budou stanoveny vyhláškou federálního ministerstva vnitra.

Zásada č. 10

S utajovanými skutečnostmi se může seznamovat pouze československý státní občan, který dovršil 15 let svého věku, oddaný socialistickému společenskému a státnímu zřízení, splňující odborné, zdravotní a charakterové předpoklady k tomu, že jeho zaviněním nedojde k ohrožení nebo úniku utajovaných skutečností, a který je k tomu určen vedoucím organizace /dále jen "určená osoba"/.

Organizace je povinna si vyžádat před určením osoby ke styku se státním tajemstvím souhlas federálního ministerstva vnitra, popřípadě příslušného útvaru Sboru národní bezpečnosti.

Povinnost organizace uvedenou v odstavci 2 v případech voleb vedoucího organizace a členů rad pracujících plní zakladatel.

Zásada vychází z dosavadní právní úpravy, že s utajovanými skutečnostmi se může seznamovat pouze osoba, která splňuje stanovené předpoklady a je k tomu určena vedoucím organizace. Zatímco dosud za určení osoby ke styku se státním tajemstvím plně odpovídal vedoucí organizace a federální ministerstvo vnitra nebo útvary Sboru národní bezpečnosti se k určení osoby vyjadřovaly,

doporučuje se nyní zpřísnění režimu, tj. aby federální ministerstvo vnitra nebo útvary Sboru národní bezpečnosti dávaly k určení osoby ke styku se státním tajemstvím souhlas. Důvodem je potřeba zpřísnění ochrany státního tajemství a dále skutečnost, že bezpečnostní orgány disponují v daném případě informacemi, které vedoucí organizace nemá. Na souhlas federálního ministerstva vnitra nebo útvaru Sboru národní bezpečnosti k určení osoby ke styku s utajovanými skutečnostmi se nebudou vztahovat předpisy o správním řízení. Nově se zakotvují povinnosti zakladatele v případě voleb vedoucích organizací a členů rad pracujících, kteří budou přicházet do styku se státním tajemstvím.

Zásada č. 11

Organizace před určením osoby ke styku s utajovanými skutečnostmi je povinna seznámit ji s povinnostmi a omezeními podle tohoto zákona.

Určenou osobu je povinna seznámit v rozsahu zastávaného pracovního místa /funkce/ též s ostatními předpisy upravujícími ochranu utajovaných skutečností.

O určení osoby a jejím seznámení podle předchozích odstavců se pořídí písemný záznam, který určená osoba vlastnoručně podepíše. Součástí záznamu je vymezení rozsahu utajovaných skutečností, se kterými je určená osoba oprávněna se seznamovat.

Organizace je povinna sledovat zda určená osoba splňuje stanovené předpoklady; v případě, že určená osoba přestala splňovat stanovené předpoklady nebo federální ministerstvo vnitra či útvar Sboru národní bezpečnosti odejme souhlas ke styku se státním tajemstvím, je vedoucí organizace povinen ukončit určení osoby.

Podrobnosti o postupu při výběru, určení osob ke styku s utajovanými skutečnostmi a jeho ukončení stanoví obecně závazný právní předpis.

Zásadou se přebirá s úpravami ustanoveni platné právni úpravy. V souladu se Závěrečným dokumentem vídeňské následné schůzky Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě je zpřesněna povinnost organizace seznámit osobu s omezeními vyplývajícími z jejího určeni ke styku s utajovanými skutečnostmi.

Zásada č. 12

Organizace vede evidenci pracovních míst nebo funkcí, na nichž jsou osoby oprávněny se seznamovat s utajovanými skutečnostmi a evidenci určených osob. Evidenci osob určených ke styku se státním tajemstvím vede ještě po dobu tři let po ukončeni jejich určeni.

Zásadou se přebírá dosavadni právní úprava. Zpřesňuje se však povinnost organizace při vedeni evidenci určených osob, kterou se navrhuje vést ještě po dobu tří let ode dne, kdy určeni ke styku se státním tajemstvím skončilo.

Zásada č. 13

Osoba, která neni československým státním občanem, se může seznámit se skutečnostmi tvořícimi státni tajemstvi jen se souhlasem federálniho ministerstva vnitra na návrh příslušného ústředního orgánu; se skutečnostmi tvořícimi hospodářské nebo služebni tajemstvi se může seznamovat pouze se souhlasem ústředního orgánu, v jehož seznamech se tyto skutečnosti nacházeji.

Podrobnosti o udělováni souhlasu stanovi obecně závazný právní předpis.

Seznámeni cizince se skutečnostmi tvořícimi státni tajemstvi se podmiňuje souhlasem federálniho ministerstva vnitra nebo příslušného útvaru Sboru národni bezpečnosti, přičemž návrh podává příslušný ústřední orgán. V rámci zpřísněni režimu ochrany státního tajemstvi se uvedeným souhlasem podmiňuji i případy, kdy se cizinec s uvedenými skutečnostmi seznamuje v souvislosti s přípravou, uzavíráním a plněním mezinárodnich smluv. Také u skutečnosti tvořících hospodářské a služebni tajemstvi

se zpřisňuje režim, navrhuje se, aby souhlas namísto vedoucího organizace vydával ústřední orgán, v jehož seznamech jsou skutečnosti, s nimiž se má cizinec seznámit. Důvodem je skutečnost, že pouze ústřední orgány mohou objektivně v oboru své působnosti posoudit význam chráněných zájmů ve vztahu k cizině. Postup při předkládání žádostí o povolení styku cizinců s utajovanými skutečnostmi upraví vyhláškou federální ministerstvo vnitra.

Zásada č. 14

Seznámí-li se s utajovanými skutečnostmi osoba, která není určenou osobou, je povinna učinit vše, aby tyto nebyly dále porušeny nebo ohroženy, zejména zachovat o tom mlčenlivost. Každý, kdo nalezne písemnosti nebo předměty označené stupněm utajení je povinen je neprodleně odevzdat nejbližšímu útvaru, popřípadě příslušníku Sboru národní bezpečnosti.

Zásadou se oproti dosavadní právní úpravě rozšiřuje povinnost mlčenlivosti osoby, která není určena ke styku s utajovanými skutečnostmi a povinnost odevzdat nalezené písemnosti nebo předměty označené stupněm utajení vedle státního tajemství i na oblast hospodářského a služebního tajemství.

Zásada č. 15

Určená osoba je povinna zachovávat mlčenlivost o utajovaných skutečnostech, a to i po ukončení jejího určení ke styku s utajovanými skutečnostmi.

Určená osoba je zejména povinna zacházet s písemnými a jinými materiály obsahujícími utajované skutečnosti způsobem stanoveným obecně závazným právním předpisem a směrnicemi.

V zásadě jsou zachovány současné povinnosti osob určených ke styku s utajovanými skutečnostmi. Povinnost stanovení v § 13 písm. c/ zákona č. 102/1971 Sb. je upravena v zásadě č. 20. Podrobnosti o zacházení s písemnými nebo jinými materiály

obsahujícími utajované skutečnosti, zejména pokud jde o jejich tvorbu, evidenci, manipulaci, dopravu, ukládání a skartaci, budou stanoveny vyhláškou federálního ministerstva vnitra.

Zásada č. 16

Určená osoba může navázat pracovní nebo služební styk s mezinárodní organizací, organizací cizího státu nebo jejím zástupcem jen se souhlasem vedoucího organizace nebo jím písemně pověřeného pracovníka.

Osoba určená ke styku se státním tajemstvím může navázat soukromý styk s mezinárodní organizací, organizací cizího státu, s cizincem nebo čs. občanem zdržujícím se trvale v cizině, pouze se souhlasem vedoucího organizace nebo jím písemně pověřeného pracovníka.

Osoba určená ke styku se státním tajemstvím může cestovat do ciziny pouze se souhlasem vedoucího organizace nebo jím pověřeného pracovníka.

Osobě, které bylo ukončeno určení pro styk se státním tajemstvím, může být odepřeno vydání cestovních dokladů nebo ji mohou být cestovní doklady odňaty, nejdéle však na dobu 3 let ode dne, kdy ji bylo ukončeno určení ke styku se státním tajemstvím.

Ustanovení odstavců 2 a 3 se nevztahuje na styk s organizacemi a státními příslušníky států Rady vzájemné hospodářské pomoci, styk s československými státními občany zdržujícími se trvale v těchto státech a na cesty do těchto států.

Podrobnosti o povolování styku určených osob s cizinou a cizinci a cest určených osob do ciziny stanoví obecně závazný právní předpis.

Zásadou se přebírá dosavadní právní úprava. Nově se navrhuje upravit zákonem oblast pracovních nebo služebních styků určených osob s cizinou, která je dosud zakotvena v prováděcích předpisech. Nově se také zakotvuje, že určená osoba ke styku se státním tajemstvím může cestovat do ciziny jen se souhlasem vedoucího organizace v návaznosti na připravovaná opatření týkající se cestovních dokladů. Podrobnosti o pracovních /služebních/ a soukromých stycích určených osob s cizinci a cest do ciziny budou upraveny vyhláškou federálního ministerstva vnitra.

Zásada č. 17

Má-li být určená osoba dotazována v řízení před státním orgánem na utajované skutečnosti, může být na žádost tohoto orgánu zproštěna povinnosti mlčenlivosti. O zproštění povinnosti mlčenlivosti o skutečnostech tvořících státní tajemství rozhoduje ústřední orgán, v jehož seznamech jsou dotazované skutečnosti. O zproštění povinnosti mlčenlivosti ke skutečnostem tvořícím hospodářské a služební tajemství rozhoduje vedoucí organizace, v níž byla osoba ke styku s těmito skutečnostmi určena.

Tím nejsou dotčena ustanovení trestního řádu a dalších právních předpisů.

Zásadou se přebírá dosavadní právní úprava. U rozhodnutí o zproštění povinnosti mlčenlivosti ke skutečnostem tvořícím státní tajemství se mění subjekt oprávněný rozhodnout - z vedoucího organizace na ústřední orgán. Důvodem je zpřísnění režimu ochrany státního tajemství. Příslušný ústřední orgán je v oboru své působnosti kompetentní k posouzení významu chráněných zájmů, které jsou předmětem dotazování.

Zásada č. 18

Na území Československé socialistické republiky je zakázáno fotografovat, filmovat, zakreslovat či jinak zaznamenávat /dále jen "fotografovat"/ objekty, prostory a zařízení označené nápisem ZÁKAZ FOTOGRAFOVÁNÍ. O zákazu fotografování v zájmu obrany a bezpečnosti Československé socialistické republiky a výjimkách z tohoto zákazu rozhoduje federální ministerstvo národní obrany v dohodě s federálním ministerstvem vnitra.

Stávající právní úprava zákazu fotografování
a/ zařízení na obranu vlasti s výjimkou škol a veřejně označených budou ministerstva vnitra a SNB;
b/ v hraničním pásmu;
c/ z letadel a balónů;
d/ objektů a prostorů označených zákazem fotografování
se navrhuje nahradit pouze zákazem fotografování objektů, prostorů a zařízení označených nápisem ZÁKAZ FOTOGRAFOVÁNÍ. Zákaz fotografování uvedený pod písmenem a/ se vypouští z důvodu návrhu na zrušení právního institutu "zařízení na obranu vlasti". Podle platné právní úpravy nelze ve smyslu pojmu zařízení na obranu vlasti /objekty, zařízení, prostory, bojová technika ozbrojených sil, objekty a zařízení federálního ministerstva vnitra, ministerstva vnitra České socialistické republiky a ministerstva vnitra Slovenské socialistické republiky a Sboru národní bezpečnosti, které určí příslušní ministři vnitra, výrobní a opravárenské podniky, vědecko-výzkumná a vývojová pracoviště a jiné zvláštní objekty sloužící k zabezpečení obranyschopnosti státu/ postihnout, které objekty je zakázáno fotografovat. U fotografování v hraničním pásmu se doporučuje uvedený problém řešit v návaznosti na právní úpravu povolování vstupu do hraničního pásma. Zásadou se neakceptuje platný zákaz fotografování z letadel a balónů. Tento zákaz platný již před účinností zákona vychází ze situace v r. 1951, kdy usnesením vlády ČSR bylo výhradním provozovatelem leteckého snímkování určeno federální ministerstvo národní obrany, přičemž počet žádostí o letecké snímky byl minimální /5 - 10 ročně/.
V důsledku rozvoje snímací a letecké techniky dochází k výraznému nárůstu potřeby leteckého sním-

kování, zejména pro národohospodářské, kulturní a další potřeby, přičemž snímkování provádějí vedle federálního ministerstva národní obrany také federální ministerstvo vnitra, SLOVAIR a další organizace. Povolovací systém je značně administrativně náročný a v návaznosti na možnosti interpretace snímků pořizovaných z kosmu není zřejmý efekt z tohoto zákazu. Uvedenou problematiku se doporučuje řešit vymezením působnosti v této oblasti z hlediska státní správy s tím, že FMNO v dohodě s FMV stanoví prostory a lokality, které je v zájmu obrany a bezpečnosti ČSSR zakázáno fotografovat. Navrhovaná konstrukce zákazu fotografování se jeví jako správná i z hlediska stávající trestně právní úpravy.
Zákaz fotografování uvnitř objektů, prostor a zařízení organizací bude řešit vedoucí organizace v rámci stanovení režimových opatření /zásada č.9/.

Zásada č. 19

Technické prostředky ke zpracování a k přenosu utajovaných skutečností lze používat pouze za stanovených podmínek.

Podmínky pro používání technických prostředků ke zpracování a k přenosu utajovaných skutečností stanoví obecně závazný právní předpis.

Zásadou se nově navrhuje stanovit podmínky používání technických prostředků ke zpracování a k přenosu utajovaných skutečností vzhledem k jejich masovému využívání v praxi. Půjde o stanovení základních pravidel pro využívání výpočetní, reprografické, dokumentační a spojovací techniky v dané oblasti vyhláškou federálního ministerstva vnitra.

Zásada č. 20

Šifrová ochrana státního tajemství je na území Československé socialistické republiky jednotně upravena a prováděna. Šifrovou ochranu státního tajemství v Československé socialistické republice organizuje, řídí a kontroluje federální ministerstvo vnitra.

Zásadou se přebírá dosavadní právní úprava.

Zásada č. 21

Kontrolu ochrany utajovaných skutečností provádějí pověření příslušníci Sboru národní bezpečnosti. Při kontrole jsou oprávněni vstupovat v kterékoliv době do všech objektů organizací, vyžadovat od příslušných pracovníků organizací potřebné doklady, podání úplných zpráv, informací a vysvětlení, ve lhůtách k tomu určených, a další potřebnou součinnost. Dále jsou oprávněni požadovat od příslušných vedoucích pracovníků, popřípadě nadřízených orgánů, odstranění zjištěných nedostatků nebo neprodlené provedení nezbytných opatření k jejich odstranění a podání zprávy ve stanovené lhůtě o jejich odstranění nebo o výsledcích přijatých opatření.

Při provádění kontrolní činnosti postupují podle obecně závazného právního předpisu upravujícího kontrolní činnost, pokud zákon o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství nestanoví jinak.

Při kontrole se prokazují písemným pověřením, v němž je uveden rozsah oprávnění, zejména zda se vztahuje na šifrovou ochranu. Prokazováním písemným pověřením nejsou dotčeny předpisy upravující prokazování příslušnosti ke Sboru národní bezpečnosti.

Podrobnosti o prokazování příslušníků Sboru národní bezpečnosti pověřených kontrolou ochrany utajovaných skutečností stanoví obecně závazný právní předpis.

Práva a povinnosti příslušníků Sboru národní bezpečnosti pověřených kontrolou ochrany utajovaných skutečností, které byly doposud upraveny v nařízení ministra vnitra Československé socialistické republiky registrovaném ve Sbírce zákonů, se nyní zpřesňují a zapracovávají přímo do zákona.

Oprávnění jsou stanovena obdobně jako u jiných kontrolních a inspekčních orgánů. Při kontrole budou pověření příslušníci postupovat podle vyhlášky ministra státní kontroly č. 75/1959 Ú.l. /Ú.v./, kterou se vydávají metodické pokyny pro kontrolní činnost. Podrobnosti o prokazování pověřených příslušníků písemným pověřením stanoví vyhláškou federální ministerstvo vnitra. Nebude tím dotčena vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 12/1979 Sb., o prokazování příslušnosti ke Sboru národní bezpečnosti a oprávnění k plnění jeho úkolů.

Zásada č. 22

Na udělování souhlasu federálního ministerstva vnitra, popřípadě příslušného útvaru Sboru národní bezpečnosti, k určení osoby ke styku se státním tajemstvím /zásada č. 10/ a souhlasu federálního ministerstva vnitra k seznámení cizince a osoby bez státní příslušnosti se státním tajemstvím /zásada č. 13/ se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

Zvláštní povaha řízení, jehož předmětem jsou skutečnosti tvořící státní nebo služební tajemství, vyžaduje, aby se v něm nepostupovalo podle správního řádu.

Zásada č. 23

Osoby určené ke styku se státním, hospodářským nebo služebním tajemstvím podle dosavadních předpisů, se považují za osoby určené ke styku s utajovanými skutečnostmi podle tohoto zákona.

Tímto přechodným ustanovením se zabezpečuje kontinuita ochrany utajovaných skutečností.

Zásada č. 24

Federální ministerstvo vnitra se zmocňuje vydat vyhlášku k provedení ustanovení zásad č. 3, 4, 5, 9, 11, 13, 15, 16, 19 a 21.

V souladu se zmocněními k vydání obecně závazných právních předpisů, obsaženými v návrzích shora uvedených zásad, se zmocňuje federální ministerstvo vnitra k vydání vyhlášky.

Zásada č. 25

Zákonem se zrušuje zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 148/1971 Sb., o ochraně hospodářského a služebního tajemství, nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 149/1971 Sb., o základních skutečnostech tvořících předmět státního tajemství, a § 37 písm. b/ zákona č. 47/1956 Sb., o civilním letectví /letecký zákon/ + předpisy registrované ve Sbírce zákonů.

Se zřetelem k tomu, že zásadami se navrhuje nová právní úprava ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství, zrušují se dosavadní právní předpisy včetně ustanovení § 37 písm. b/ leteckého zákona, které též upravuje zákaz fotografování z letadel. Současně se předpokládá zrušení všech směrnic a metodických pokynů FMV, které nebyly registrovány ve Sbírce zákonů.

Zásada č. 26

Tento zákon nabývá účinnosti dnem

Po projednání a schválení zásad navrhované právní úpravy bude předloženo paragrafované znění návrhu zákona. Účinnost navrhované úpravy se navrhuje dnem

POLITICKO-EKONOMICKÝ ROZBOR

k návrhu zásad zákona o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství

Ochrana státního, hospodářského a služebního tajemství byla v ČSSR do roku 1971 upravena v řadě směrnic a předpisů ministerstva vnitra, které byly vydány na základě usnesení vlády ČSR č. 498/1964. Koncem 60. let se vytvořil v této oblasti nevyhovující stav, kdy ve státních a hospodářských orgánech a organizacích nebyla dodržována opatření k ochraně utajovaných skutečností. Touto situací se v roce 1969 zabývaly vrcholné stranické a státní orgány a výsledkem bylo přijetí zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství (dále jen "zákon"), vydání nařízení vlády ČSSR č. 148/1971 Sb., o ochraně hospodářského a služebního tajemství, a nařízení vlády ČSSR č. 149/1971 Sb., o základních skutečnostech tvořících předmět státního tajemství. Tím byl položen právní základ ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství v ČSSR. Federální ministerstvo vnitra na základě zákonného zmocnění vydalo 11 směrnic a metodických pokynů k zajištění jednotné ochrany utajovaných skutečností v ČSSR.

Vláda se od nabytí účinnosti zákona stavem ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství pravidelně zabývala na základě hodnotících zpráv předkládaných ministrem vnitra. Posledně přijatá usnesení vlády č. 293/1981 a 140/1984 uložila vedoucím ústředních orgánů dořešit na úseku ochrany utajovaných skutečností organizační, kádrová a režimová opatření. Uložené úkoly vedoucí ústředních orgánů plnili. Z připomínek ústředních orgánů a výsledků kontrolní činnosti útvarů SNB však začalo být od r. 1986 signalizováno, že subjektivní přístupy orgánů a organizací k vytváření podmínek pro ochranu utajovaných skutečností mají odklon od cílů sledovaných vládními usneseními a systém se ve stávajícím pojetí nepřizpůsobuje vnitřním i vnějším změnám.

Analýzy stavu ochrany utajovaných skutečností v ČSSR ukázaly, že změny v organizačních strukturách a působnostech ústředních orgánů v souvislosti s přestavbou řízení mechanismu národního hospodářství vyžadují v návaznosti na ně řešit rozpory stávající právní úpravy ochrany utajovaných skutečností v ČSSR, a to zejména podílu účasti všech subjektů odpovídajících ve své působnosti za jednotné zabezpečování strategických cílů a záměrů hospodářského a sociálního rozvoje vytyčených Komunistickou stranou Československa. Při opatřeních sledujících zkvalitnění podílu účasti ústředních orgánů při odstraňování administrativní náročnosti a extenzivních přístupů, především při hodnocení důležitosti chráněných zájmů, je třeba za jeden z nejzávažnějších problémů považovat vědomé porušování zákona a směrnice FMV ze dne 23. 12. 1971 pro činnost zvláštních oddělení (odborů) při jejich zřizování, dodržení zásady samostatnosti a přímého řízení vedoucím organizace, např. v resortu federálního ministerstva paliv a energetiky, federálním statistickém úřadu, ministerstvu školství, tělovýchovy a mládeže ČSR a SSR, lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu ČSR a SSR. Úřadu vlády SSR, tendence jsou signalizovány i z dalších ústředních orgánů.

Vývoj v oblasti ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství je charakterizován průběžným nárůstem utajovaných skutečností a počtem jejich nositelů. K 31. 12. 1988 se v ČSSR pracovalo s utajovanými skutečnostmi v cca 10 000 orgánech a organizacích, pro styk se státním tajemstvím bylo určeno cca 100 000 osob, pro styk s hospodářským a služebním tajemstvím cca 200 000 osob.

Uvedeným stavem se zabývalo předsednictvo ÚV KSČ, které svým usnesením ze 66. schůze, konané dne 15. 4. 1988 uložilo ministru vnitra ČSSR "Provést ve spolupráci s příslušnými resorty úpravu Seznamu skutečností tvořících předmět státního, hospodářského a služebního tajemství ve směru

podstatného snížení jejich počtu". Na základě zadaného úkolu ministr vnitra svým dopisem z června 1988 zaměřil práci ústředních orgánů na přepracování Seznamů utajovaných skutečností z oboru jejich působnosti. Hlavní pozornost FMV byla orientována na rozhodující zadavatele utajovaných skutečností - Státní plánovací komisi, Státní komisi pro vědeckotechnický a investiční rozvoj, Státní banku československou, federální ministerstva národní obrany a zahraničních věcí - jejichž Seznamy utajovaných skutečností po projednání v Komisi pro ochranu státního tajemství ministr vnitra schválil. Na zasedání Komise pro ochranu státního tajemství bude měsíci dubnu 1989 projednáno dalších 12 Seznamů utajovaných skutečností pro obor působnosti příslušných ústředních orgánů. Z ostatních případů jsou ústřední orgány již minimálními zadavateli utajovaných skutečností nebo v jejich působnosti utajované skutečnosti nevznikají. Jimi předložené návrhy jsou předmětem hodnocení a budou projednány v Komisi pro ochranu státního tajemství v červnu 1989. Původně předpokládaný termín splnění úkolu do konce roku 1988 se nepodařilo splnit vzhledem k probíhajícím změnám v působnostech vnitřních organizačních struktur ústředních orgánů federace a republik.

Realizací tohoto úkolu dochází ke snižování rozsahu utajovaných skutečností v jednotlivých ústředních orgánech o cca 30 % (viz příloha č. 1). V návaznosti na ně a dle úrovně dokončování organizačních struktur orgánů a organizací postupně dochází i ke snižování počtů nositelů utajovaných skutečností. Předpokládá se celkové snížení počtu osob určených pro styk se státním tajemstvím o cca 20 000 osob.

Z plánu hlavních úkolů orgánů ústředního výboru KSČ do XVIII. sjezdu KSČ vyplynul pro ministra vnitra ČSSR úkol předložit v květnu 1989 společně s ministrem vlády ČSSR Marianem ČALFOU a generálním prokurátorem ČSSR Jánem PJEŠČAKEM "Návrh novelizace zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství a předpisů na něho navazujících.

V souladu s uloženým úkolem byla provedena analýza platné právní úpravy ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství. Z analýzy vyplynulo, že zákon a prováděcí předpisy k němu vydané, platné od roku 1971, splnily ve své době účel. Kladem bylo zejména vybudování uceleného systému ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství v orgánech a organizacích včetně soustavy zvláštních útvarů a pověřených pracovníků k zabezpečení výkonu v této oblasti.

Nejzávažnějším nedostatkem platné právní úpravy je způsob - vymezení pojmu a předmětu státního, hospodářského a služebního tajemství, který v praxi dává široký prostor pro hodnocení důležitosti chráněných zájmů. Nedostatečné vymezení odpovědnosti ústředních orgánů, způsob vydávání seznamů státního, hospodářského a služebního tajemství a formulace úkolů federálního ministerstva vnitra měly za důsledek, že ústřední orgány i organizace chápaly často ochranu státního, hospodářského a služebního tajemství jako cizí prvek či povinnost ve vztahu k federálnímu ministerstvu vnitra.

Zkušenosti z aplikace zákona a prováděcích předpisů potvrzují možnost snížení administrativy přehodnocením či zrušením některých neefektivních institutů. Jde například o přehodnocení tvorby a způsobu vydávání seznamu státního, hospodářského a služebního tajemství, oblasti utajovaných úkolů a dále zrušení institutů zařízení na obranu vlasti a zákazu fotografování.

V neposlední řadě je nutné v zákonné úpravě reagovat na změny související s přestavbou a demokratizací naší společnosti a nové podmínky a závazky z hlediska prohlubování mezinárodní spolupráce, zejména Závěrečný dokument Vídeňské následné schůzky Konference o bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

Na základě vyhodnocení kladů a nedostatků dosavadní právní úpravy bylo přistoupeno k jejímu novému vypracování, neboť zamýšlené změny se dotýkají většiny ustanovení zákona a předpokládají zásadní přehodnocení prováděcích předpisů. Do navrhované právní úpravy byly převzaty instituty, které se v praxi osvědčily, jde zejména o existenci Komise pro ochranu státního tajemství a soustavu zvláštních útvarů.

Hlavním cílem navrhované právní úpravy je vytvoření podmínek pro zamezení nežádoucího stavu z hlediska extenzity utajovaných skutečností. Za tímto účelem se nově navrhuje formulovat pojmy státního, hospodářského a služebního tajemství. Dále se navrhuje, aby vláda svým nařízením vymezila skutečnosti tvořící státní, hospodářské a služební tajemství pro všechny oblasti působnosti orgánů federace a republik a tak v obecně závazné normě limitovala utajované skutečnosti, které budou závazné pro tvorbu Seznamů utajovaných skutečností v jednotlivých ústředních orgánech.

Návrh nově vymezuje odpovědnost ústředních orgánů za řízení ochrany utajovaných skutečností v oboru své působnosti a směřuje k odstranění administrativních úkonů zejména v oblasti schvalovacích procesů. Jako příklad lze uvést oblast utajovaných úkolů, kdy v Komisi pro ochranu státního tajemství byly projednávány všechny utajované úkoly. Nově se v souvislosti se zpřesněním povinností FMV a odpovědností ústředních orgánů předpokládá, že utajované úkoly charakteru hospodářského a služebního tajemství stanoví v oboru své působnosti ústřední orgány.

Jako další příklad pro omezení administrativy lze uvést přehodnocení institutu leteckého snímkování, kdy podle dosavadní právní úpravy orgány a organizace měly za povinnost žádat o povolení výjimky FMV a FMNO bez ohledu na to, zda ve snímkované lokalitě jsou utajované objekty nebo jiná utajovaná zařízení.

Ke zrušení se navrhuje institut zařízení na obranu vlasti. Jde o značně administrativně náročný komplex opatření směřujících k ochraně státního tajemství v objektech ozbrojených sil, ministerstev vnitra, Sboru národní bezpečnosti, výrobních, opravárenských a jiných objektech sloužících k zabezpečení obranyschopnosti státu. Zákon v souvislosti s tímto institutem stanoví složitý systém vedení seznamů uvedených zařízení a dále pouze zpřísňuje podmínky pro vstup do těchto zařízení a podmínky pro zaměstnávání pracovníků v nich.

V současné době je v seznamu zařízení na obranu vlasti vedeno 179 objektů, přičemž pouze 41 jako celý objekt (podnik, závod), v ostatních případech jde o vyhražená pracoviště. Z celkového počtu je pouze u 1/3 prováděna výrobní, opravárenská, vědeckovýzkumná a další činnost charakteru státního tajemství, u ostatních jde o činnost charakteru hospodářského tajemství. Například v Seznamu zařízení na obranu vlasti byl dlouho evidován objekt STS Jindřichův Hradec, v němž se vyráběla pouze kovová vrata k úkrytům pro potřeby civilní obrany. Vedoucí organizace trval na ponechání objektu v Seznamu z důvodu řešení přednostních dodávek materiálu.

Dosavadní prováděcí předpisy umožňují jednotlivým resortům předkládat návrhy na zařazení do seznamu zařízení na obranu vlasti i u objektů, ve kterých je prováděna pouze činnost tvořící předmět hospodářského nebo služebního tajemství. Tato skutečnost je motivována často snahou získat např. přednostní příděl bilancovaného materiálu či možnosti zařadit pracovníky do vyšší tarifní třídy.

V návrhu se reaguje na nové podmínky a závazky v oblasti mezinárodní spolupráce, zejména Závěrečný dokument Vídeňské následné schůzky Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, v ustanoveních týkajících se povinnosti organizací a omezení určených osob.

V souvislosti se širokým využíváním výpočetní, dokumentační a další techniky se nově navrhuje upravit otázky zpracování a přenosu utajovaných skutečností. Nově jsou také zakotvena oprávnění příslušníků Sboru národní bezpečnosti pověřených kontrolou utajovaných skutečností.

V návaznosti na novou právní úpravu bude zásadně přehodnoceno dosavadních 11 směrnic a metodických pokynů vydaných federálním ministerstvem vnitra na základě § 7 písm. a/ zákona. Navrhovaná právní úprava obsahuje konkrétní zmocnění pro federální ministerstvo vnitra k úpravě vymezených oblastí ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství vyhláš-

kou. Předpokládá se, že budou federálním ministerstvem vnitra v mezích obecně závazných právních předpisů vydány pouze dvě směrnice upravující činnost vymezeného okruhu subjektů (činnost zvláštních útvarů a styk s cizinou a cizinci) a samostatně směrnice pro šifrovou službu.

Navrhovaná právní úprava nebude mít finanční dopad na státní rozpočet federace, ani státní rozpočty republik a nevyžádá si zvýšení bilance pracovních sil.

archiv bezpečnostních složek

Příloha č. 1

"Seznamy utajovaných skutečností" k 31. březnu 1989

Poř. čís.	Název orgánu	P T Z D		P T		H S T		Poznámky
		původ. stav	nyní	původ. stav	nyní	původ. stav	nyní	
1.	FMNO	142	74	352	259	123	216	
2.	SB ČS	25	-	89	37	102	77	
3.	SK VTRI	2	-	21	6	8	10	
4.	FMHSE	1	-	82	7	15	18	snížení cca o 60 %
5.	FMZV	-	-	16	7	16	17	
6.	FMZO + ÚCS	2	-	18	6	9	29	
7.	FMF	9	5	39	4	89	32	
8.	FMP SV	-	-	1	2	10	6	
9.	FMDS	4	-	73	19	88	41	sníženi o cca 45 %
10.	FCÚ	-	-	4	2	1	2	sníženi o cca 40 %
11.	MP ČSR a SSR	-	-	13	5/5	10	8/5	sníženi o cca 30 %
12.	MFCM ČSR a SSR	9	-	39	4	89	3	
13.	MOCR ČSR	-	-	-	-	-	1	

Poř. čís.	Název orgánu	P T Z D		P T		H S T		Poznámky
		původ. stav	nyní	původ. stav	nyní	původ. stav	nyní	
14.	MK ČSR	-	-	1	-	6	4	
15.	FÚTI	-	-	-	-	1	1	
16.	ČTK	-	-	1	-	-	1	
17.	MS ČSR	-	-	18		21		
18.	MVSt ČSR, SSR	-	-	6	-	3	-	
19.	MLVDP ČSR	-	-	11	-	6		
20.	MLVDP SSR	-	-	11	-	6	4	
21.	SPK	12	-	28	27	8	40	
22.	MZSV ČSR, SSR	-	-	27	1	25	6	
23.	MVŽP SSR + CSÚ	1	-	14	9	4	13	
24.	ČGÚ a SGÚ	-	-	5	-	6	2	
25.	SFHR		-	30	9	23	17	
26.	FMPE	3	-	50	15	36	36	

Poř. čís.	Název orgánu	P T Z D		P T		H S T		Poznámky
		původ. stav	nyní	původ. stav	nyní	původ. stav	nyní	
27.	FMZVž + ČSR,SSR	-	-	5	1	14	7	
28.	ČSAV	-	-	7	-	7	9	
29.	ČÚGK a SÚGK	1		15		22		
30.	FSÚ	-		39		39		

Projednání požadavku na snížení počtu utajovaných skutečností s 90ti středními orgány federace a republik se promítlo do zpracování nových a úpravy původních resortních seznamů utajovaných skutečností /dále jen SUS/. Vedle ústředních orgánů, uvedených v tabulce, nebyly k 31.3.1989 zpracovány do podoby vhodné k projednání tyto SUS:
CO ČSSR; ROS; FSÚ; ČSAV; GP ČSSR; ČÚGK a SlÚGK; ministerstva spravedlnosti ČSR a SSR; Nejvyšší soudy ČSSR,ČSR a SSR; ministerstva financí ,cen a mezd ČSR a SSR; ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČSR a SSR.

Z činností zbývajících ústředních orgánů skutečnosti tvořící předmět státního tajemství nevznikají a tudíž není potřeba samostatné SUS zpracovávat.

Příloha č. 1

V Y H O D N O C E N Í

resortního připomínkového řízení k návrhu zásad zákona o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství

Zásada	Připomínka	Útvar	Vyhodnocení	Odůvodnění
č. 1	Doporučuji setrvat na původním znění úvodního ustanovení § 1 zákona č. 102/1971 Sb., který jako prioritní uvádí ochranu státního (nyní i služebního) tajemství.	VOS FMV	ne	Navrhovaná úprava zahrnuje ochranu státního, hospodářského a služebního tajemství, z toho vyplývá účel zákona.
	Zásada obsahuje terminologickou nepřesnost užíváním pojmu "ohrožení nebo úniku skutečnosti ..." (stejně tak v zásadách č. 5, 10). Je nutno užívat jednotné terminologie s trestním zákonem.	VOS FMV	ano částečně	Pojem „únik" se nahrazuje pojmem "porušení". Stanovené podmínky ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství směřují k zamezení škodlivého následku, kterým je v daném případě porušení nebo ohrožení státního, hospodářského a služebního tajemství.
č. 2	Předmětem ochrany, který je uváděn v zákoně č. 102/1971 Sb., je v případě státního tajemství d ů l e ž i t ý z á j e m státu, u služebního tajemství o b e c n ý z á j e m . Oba tyto výrazy náleží mezi neurčité termíny, jakých čs. právní normy běžně užívají. Tyto výrazy vytvářejí prostor pro správní uvážení při aplikaci právní normy. N e d o p o r u č u j i proto vypuštění pojmu "obecný zájem" v případě hospodářského a služebního tajemství.	VOS FMV	ano částečně	V návaznosti na zamýšlené zrušení státního tajemství zvlášť důležitého zapracovány nové pojmy "zvlášť důležitý" u státního tajemství a "důležitý" u pojmu hospodářského a služebního tajemství.
	Trestní zákon vymezuje o b e c n é pojmy státního, hospodářského a služebního tajemství a na jejich základě stanoví skutkové podstaty jednotlivých trestných činů v oblasti utajovaných skutečností (§ 89/9, 10 tr. zákona § 105, 106, 107, 108, 122, 173). Z tohoto důvodu je potřebné zachovat vzájemnou vazbu a shodné pojmy v oblasti prevence i represe, v návaznosti na zásadu l e g a l i t y . Definice s l u ž e b n í h o tajemství uvedená zákonem č. 102/1971 Sb. byla výstižnější a doporučuji ponechat ji v původním znění. Nelze se ztotožnit s názorem, že došlo ke z p ř e s n ě n í pojmů státního a služebního tajemství.	VOS FMV	ne	V souvislosti s novým vymezením pojmu státního, hospodářského a služebního tajemství se navrhuje zrušení odst. 9-11 § 89 tr. z. Ustanovení zvláštní části tr. z. vztahující se k ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství se tak stanou blanketními normami. Vypuštěním státních, hospodářských, družstevních a společenských organizací z definice pojmu služebního tajemství se sleduje zpřesnění tohoto institutu.

	Z definice služebního tajemství byly vypuštěny hospodářské organizace, resp. státní podniky, družstevní a společenské organizace, tato věcná změna není v návrhu odůvodněna a není tedy zřejmé, zda je skutečně opodstatněná. Doporučuje se obsah definice služebního tajemství znovu zvážit, zejména z hlediska návaznosti služebního tajemství na uvedené organizace.	KS FMV		Změna vychází z poznání, že v těchto organizacích nevzniká služební tajemství a toto by mělo být vázáno pouze na řádnou činnost socialistického státu a resp. jeho orgány.
	Státním tajemstvím jsou důležité skutečnosti z politické, vojenské, bezpečnostní a hospodářské oblasti utajované v zájmu Československé socialistické republiky před nepovolanou osobou. Hospodářským tajemstvím jsou důležité skutečnosti pro hospodářskou činnost utajované před nepovolanou osobou. Služebním tajemstvím jsou důležité skutečnosti ....., ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů utajované	III.S SNB		
	Návrh předpokládá vypustit ustanovení § 89 odst. 9, 10 a 11 tr. zákona. Z praktického hlediska se jeví jako nedostačující definice státního, hospodářského a služebního tajemství, která je v této zásadě navrhována. Pro operativní potřeby, jakož i pro potřeby dokazování se jeví specifikace státního, hospodářského a služebního tajemství uvedená v § 89 tr. z. jako výstižnější, z formálního i materiálního pohledu.	S SNB hl. m. Bratislavy a ZsK		
	V pojmech, které skutečnosti tvoří státní, hospodářské a služební tajemství je v zásadě č. 2 uveden termín "UTAJOVANÉ". Vhodnější se jeví použít "skutečnosti, které je nutno utajovat" (např. mají zůstat utajeny) před nepovolanou osobou, což by konkrétněji vystihovalo utajované skutečnosti z hlediska obsahového. Termín "utajované" navádí k posuzování utajovaných skutečností z hlediska formálních náležitostí.	KS SNB Ostrava		
č. 3	Ze zásady č. 2 vyplývá, že je přijata koncepce jediného státního tajemství. Zásada č. 3 však uvádí na prvním místě státní tajemství zvláště důležité, které není definováno.	VOS FMV	ano	Viz zásada č. 3 - "státní tajemství zvlášť důležité" bylo vypuštěno.

Archiv bezpečnostních složek

	Tato zásada působí nejasným dojmem především na předcházející zásadu č. 2 ve vztahu na dvojakost státního tajemství. Bude potřebné zvážit, zda je potřebné navrhované členění zahrnout do zákona nebo bude dostačující úprava v prováděcích předpisech.	S SNB hl. m. Bratislavy a ZsK		
	Zásadu č. 3 doplnit o ustanovení, že stanovený stupeň utajení navrhuje zpracovatel a odpovídá ten, kdo utajenou skutečnost schválil.	III. S SNB	ne	Bude upraveno prováděcími předpisy.
č. 4	Z pojmu "projednání s FMV" není zřejmá úloha FMV a jeho pravomoc na tomto úseku. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná zejména o seznamy obsahující tajemství s t á t n í (které je chráněno v d ů l e ž i t é m zájmu), mělo by FMV seznamy skutečností tvořících předmět státního a služebního tajemství s c h v a l o v a t .	VOS FMV	ano	Zásada č. 4 upravena a nově odůvodněna, zejména doplněno "schválení FMV".
	V zásadě je nutné zohlednit skutečnost, zda a kým bude projednán, resp. schválen seznam utajovaných skutečností MV.	VOS FMV	ne	Seznam utajovaných skutečností MV bude z hlediska zásady č. 4 schvalovat tak jako ostatní seznamy ministr vnitra ČSSR
	Doporučuje se stanovit, aby seznamy utajovaných skutečností byly vydávány a úkoly obsahující utajované skutečnosti stanoveny po schválení federálním ministerstvem vnitra. Při pouhém projednávání, které je navrhováno, by chyběla zákonná záruka, že stanovisko FMV bude závazné a rozhodující. Předložený návrh předpokládá vydávání seznamů utajovaných skutečností ústředními orgány po projednání s federálním ministerstvem vnitra. Vhodnější se jeví původní ustanovení § 3 zákona č. 102/1971 Sb., protože navrhovaná formulace nedostatečně upravuje otázky pravomoci, zodpovědnosti ústředních orgánů v případě nesplnění povinnosti projednání, resp. vydávání seznamů utajovaných skutečností.	KS FMV S SNB hl. m. Bratislavy a ZsK	ano	V zásadě č. 4 doplněno "schválení FMV".
	V rozporu s principem právní stability je odůvodnění obsahující tvrzení o dalším následném přehodnocování základních skutečností tvořících předmět státního tajemství. Z tohoto pohledu se opatření provedená na úseku novelizací sez-	VOS FMV	ne	Opatření provedená na úseku novelizace seznamů se uskutečnila na základě usnesení PÚV KSČ, řešila bezprostředně potřebu snížení utajovaných skutečností a určených osob.

	namů jeví v rozporu s výše uvedenou zásadou. Zřejmě mělo být jako p r v n í provedeno přehodnocení nařízení vlády ČSSR č. 149/1971 Sb., a následně pak jednotlivé seznamy resortní - tedy v souladu se zásadou od obecného k zvláštnímu.			Přehodnocení základních skutečností tvořících státní tajemství se váže na tuto připravovanou právní úpravu a vychází z pozdějších rozhodnutí vrcholných stranických a státních orgánů.
	V rámci prováděcích předpisů doporučuji stanovit řešení utajení hospodářsko-mobilizačních příprav (dále jen HMP v civilních organizacích, zejména dát do souladu Seznam utajovaných skutečností FMNO a jednotlivých resortů. Dosavadní praxe totiž ukazuje, že ze strany FMNO a příslušných Rad obrany jsou civilním organizacím zasílány materiály týkající se HMP, které jsou označeny stupněm utajení dle seznamu FMNO bez ohledu na charakter utajovaných skutečností jednotlivých organizací.	KS SNB Ústí n.L.	ne	Bude řešeno prováděcími předpisy k tvorbě a vydávání seznamů utajovaných skutečností.
č. 5	Rovněž v této zásadě by mělo mít FMV pravomoc schválit či zamítnout a ne pouze projednat.	VOS FMV	ano	Upravena zásada a její odůvodnění, doplněn o schválení FMV.
	V odstavci třetím je uvedeno, že "Podrobnosti o stanovení úkolů obsahujících utajované skutečnosti a vedení jejich přehledů stanoví všeobecně závazný právní předpis". Z uvedeného není dostatečně zřejmé, který orgán vydá tento závazný předpis a jaká bude zodpovědnost ústředních orgánů v případě jeho nerespektování.	S SNB hl. m. Bratislavy a ZsK	ne	Prováděcí předpisy vydá FMV.
č. 6	Zásada je oproti platnému ustanovení zúžena ze tří prvků (vydávání směrnic, poskytování odborné pomoci a provádění kontroly) na dva. Odborná pomoc byla vypuštěna. Tento princip nepochybné náleží do úkolů FMV na tomto úseku mající charakter v n ě j š í kontroly (k subjektům, které mu nejsou podřízeny). Doporučuji proto zvážit zapracování metodického řízení případně koordinací činnosti na úseku prevence.	VOS FMV	ano	Odborná pomoc se doplňuje v souladu s platnou právní úpravou.
č. 7	Z textu této zásady vyplývá, že komise pro ochranu státního tajemství nebude v pozici pomocného orgánu ministra vnitra ČSSR, ale koordinátora. Z uvedené formulace není zřejmé, jaké postavení bude komise v budoucnosti mít a jaká	S SNB hl. m.Bratislavy a ZsK	ano částečně	Upravena zásada č. 7 i odůvodnění.

	bude její pravomoc jako koordinačního orgánu při federálním ministerstvu vnitra, což se jeví jako nejasná a široká formulace. Ujasnit, jaká je právní subjektivita Komise pro ochranu státního tajemství a ministra vnitra ČSSR (resp. FMV) při výkonu státní správy na úseku ochrany utajovaných skutečností (dále jen OUS).	III. S SNB		
	Strana 5, zásada č. 7, odst. druhý upravit takto: Složení komise stanoví a její jednací řád schvaluje vláda ČSSR ve spolupráci s FMV.	správa spojení		
	Koordinační opatření k ochraně utajovaných skutečností si vyžaduje i hospodářské a služební tajemství, což by se mělo projevit i v působnosti a názvu komise. Komise by neměla být partnerem FMV, tedy působit "při FMV", ale jeho součástí, tak jak její postavení definuje platná úprava.	SVA SNB		
č. 8	Podle uváděného znění ústřední orgány řídí, kontrolují, ale n e o d p o v í d a j í ! Správná je opačná konstrukce, tj. že je stanovena odpovědnost, na jejímž základě je realizována, resp. odvozena pravomoc řídit, kontrolovat, vyvozovat sankce a opatření.	VOS FMV	ano	Ústřední orgány odpovídají za ochranu utajovaných skutečností a v oboru své působnosti je řídí a kontrolují. Z uvedeného vyplývá i povinnost ústředních orgánů v rámci řídící činnosti konkretizovat opatření v této oblasti v oboru své působnosti. Ve smyslu zásady odpovídá za ochranu utajovaných skutečností v ústředních orgánech její vedoucí (ministr nebo vedoucí ústředního orgánu).
	Ústřední orgány by rovněž měly ochranu utajovaných skutečností konkretizovat na vlastní podmínky.	SVA SNB		
	V návaznosti na "Zásadu č. 9" by bylo třeba stanovit, kdo bude v ústředních orgánech zodpovědný za ochranu utajovaných skutečností tak, jak je to stanoveno u státních orgánů a socialistických organizací, kde jednoznačně zodpovídají za tuto oblast vedoucí organizací.	S SNB hl. m.Bratislavy a ZsK		
č. 9	Doporučuji odst. 2 upravit následujícím způsobem: "K zabezpečení ochrany utajovaných skutečností zřizují organizace zvláštní útvary (odbory, oddělení, pověřené pracovníky) přímo podřízené vedoucímu organizace". Zvláštní oddělení byla vytvořena v roce 1952 a lze jednoznačně vyjádřit přínos pro ochranu utajovaných skutečností, ale i určitou tradici v terminologii.	VOS FMV	ano částečně	Upravena zásada a její odůvodnění, zejména pokud jde o řízení zvlášt.útvarů a pracov.pro zvlášt.úkoly ved. organizace. Ke jmenování vedoucího zvláštního útvaru nebo pracovníka pro zvláštní úkoly nemůže FMV vydat souhlas z důvodu, že by šlo o narušení pravomoci vedoucího

	Dále t r v á m na samostatnosti a přímé podřízenosti vedoucímu organizace jako z á k l a d n í podmínky pro objektivizaci činnosti a nezávislosti při plnění uložených funkcí - včetně kontrolní činnosti. Koncepce ukládající organizaci zřídit zvláštní útvar bez dalších základních atributů je formální. V této souvislosti je třeba připomenout, že v organizacích bude chráněno i tajemství s t á t n í a nemělo by být ponecháno na vůli vedoucích organizací, zda zvláštní útvar zřídí a zda jej bude řídit osobně. Vyjádření k ustanovení do funkce vedoucího zvláštního útvaru nebo pověřeného pracovníka je ze strany FMV n e d o s t a t e č n é a zřejmě n e v y v á ž e n é se schvalováním osob určených ke styku se státním tajemstvím. Vedoucí zvláštního útvaru by měl být s c h v á l e n FMV, ale toto schválení by se mělo týkat v š e c h pracovníků zařazených ve zvláštním útvaru.			organizace. Navíc FMV bude vydávat souhlas k určení pro styk se státním tajemstvím i u tohoto pracovníka. Jmenování vedoucího zvláštního útvaru vedoucím ústředního orgánu bylo v zásadě uvedeno omylem. V zákoně nelze zakotvit, na jaké úrovni bude zřízen zvláštní útvar a na jaké funkční úrovni budou pracovníci zde zařazení.
	Zásadu č. 9 odst. 2 se doporučuje doplnit o větu: "Zvláštní útvar nebo pověřený pracovník je přímo podřízen vedoucímu organizace."	V. S SNB		
	Strana 6, zásada č. 9, druhý odst. upravit takto: K zabezpečení ochrany utajovaných skutečností zřizují organizace zvláštní útvary (odbory, odd., skupiny). Pokud zvláštní útvar není zřízen, zabezpečuje tyto úkoly pracovník pro zvláštní úkoly. Zvláštní útvar a pracovník pro zvláštní úkoly jsou samostatnými pracovními úseky, které jsou podřízené vedoucímu organizace. Znění "Pověřený pracovník" nahradit novým zněním "Pracovník pro zvláštní úkoly", dále jen "Pracovník pro ZÚ".	správa spojení		
	K zásadě č. 9, odst. 2: Stanovit již v zákoně podmínku, aby zvláštní útvary (resp. pověřený pracovník) byly přímo řízeny vedoucím organizace.	XII. S SNB		
	Z uvedené zásady o návrhu vyplývá, že vedoucí zvláštních útvarů nebo pověření pracovníci všech organizací budou jmenováni vedoucími ústředních orgánů. V této souvislosti	KS SNB Ostrava		

Archiv bezpečnostních složek

	nutno vyjasnit jmenování vedoucích zvláštních útvarů nebo pověřených pracovníků u organizací 3. kategorie, popř. organizací řízených národními výbory. Dále doporučujeme, aby jmenování pracovníků do uvedené funkce bylo prováděno po dohodě s FMV nebo příslušným útvarem SNB. Nutno také zvážit otázku podřízenosti zvláštních útvarů, popř. pověřených pracovníků a toto zakotvit v novelizovaném zákoně.			
	V zásadě č. 9 se uvádí, že v návaznosti na komplexní přestavbu hospodářského mechanismu nové právní předpisy (zejména zákon o státním podniku) a na základě poznatků ze současné praxe návrh neobsahuje povinnost vedoucího organizace zřizovat zvláštní odbory jako samostatné útvary. Organizacím se však ukládá povinnost zřídit zvláštní útvar. Doporučujeme však zakotvit zásadu jejich podřízenosti přímo vedoucímu organizace a touto zásadou vyloučit v současnosti existující podřízenost zvláštních útvarů (odborů, oddělení) útvaru obrany, jestliže je tento v organizaci zřízen.	KS SNB Banská Bystrica		
	Odst. 2 - není specifikován termín zvláštní útvar, zejména zda je k němu přidružen útvar obrany, komu podléhá, zda řediteli organizace, který zodpovídá za ochranu utajovaných skutečností, nebo ústřednímu orgánu, který jmenuje vedoucího, resp. pověřeného pracovníka zvláštního útvaru.	KS SNB Hradec Králové		
	V zásadě č. 9 předloženého návrhu je uvedeno, že "K zabezpečení ochrany utajovaných skutečností zřizují organizace zvláštní útvary". Návrh tedy neobsahuje povinnost vedoucího organizace zřizovat zvláštní oddělení (odbor) jako samostatný útvar, přímo jemu podřízený. Odpovědnost za ochranu utajovaných skutečností nese v organizaci nadále její vedoucí, kterému je uložena řada povinností. Z uvedeného by tedy mělo logicky vyplývat, aby zvláštní útvary byly samostatné organizační celky, podřízené přímo vedoucímu organizace. Nastoluje se otázka, zda nově pojaté postavení zvláštních útvarů přispěje k vážnosti ochrany státního a hospodářského tajemství v organizacích.	Správa vyšetřování StB		

Archiv bezpečnostních složek

	K zásadě č. 9, odst. 3: Nahradit pojem "vyjádření FMV k osobě vedoucího zvláštního útvaru anebo pověřeného pracovníka" pojmem "souhlas" (s přihlédnutím na zásadu č. 10). Ve stejném odstavci doporučujeme snížit stupeň jmenování vedoucího zvláštního útvaru a to na úroveň vedoucího organizace (ne vedoucího ústředního orgánu) po souhlase FMV.	XII. S SNB		
	Připomínku mám pouze k třetímu odstavci zásady č. 9: "Vedoucího zvláštního útvaru nebo pověřeného pracovníka jmenuje vedoucí ústředního orgánu ...". V rozporu s tím je následující komentář: "Povinnost vedoucího organizace jmenovat vedoucího zvláštního útvaru nebo pověřeného pracovníka ...". Domnívám se, že jmenování vedoucího zvláštního útvaru nebo pověřeného pracovníka nemusí u "organizací" na různých stupních řízení provádět vždy až vedoucí ústředního orgánu.	VI. S SNB		
	Citaci odstavce č. 3 "... pověřeného pracovníka jmenuje vedoucí ústředního orgánu po vyjádření FMV" navrhuji změnit na "... pověřeného pracovníka jmenuje vedoucí ústředního orgánu nebo vedoucí organizace po souhlasu FMV". Tím by byla tato zásada dána do souladu se zásadou č. 10.	KS SNB Ústí n. L.		
	Odst. 3 - orgán FMV, nebo příslušného útvaru SNB se má ke jmenování vedoucího zvláštního útvaru pouze vyjádřit. Z hlediska uplatňování důsledné ochrany utajovaných skutečností se jeví jako vhodnější udělení souhlasu ze strany FMV nebo příslušného orgánu SNB vzhledem k tomu, že v minulosti byli prosazováni vedoucí zvláštních útvarů ředitelem organizace i přes zamítavé stanovisko výše uvedených orgánů FMV.	KS SNB Hradec Králové		
	V připravovaném obecně závazném právním předpisu, na který odkazuje odst. 4 této zásady, by mělo být zakotveno, na jaké úrovni se bude zřizovat zvláštní útvar a na jaké funkční úrovni budou vedoucí a pracovníci tohoto zvláštního útvaru.	VŠ SNB		

Archiv bezpečnostních složek

č. 10	Nejasné jsou z d r a v o t n í požadavky kladené na určenou osobu a rovněž otázka z a v i n ě n í by neměla být řešena v tomto zákoně.	VOS FMV	ne	I zdravotní stav, např. duševní porucha, osoby může mít vliv na způsobilost být určenou osobou.
	Udělení souhlasu ke styku se státním tajemstvím je typickou formou individuálního správního aktu. Podle jakých předpisů se tedy bude postupovat a v čem bude odlišnost od správního řádu?	VOS FMV	ne	Proti rozhodnutí bude možno podat pouze stížnost. Rozhodnutí FMV, resp. útvaru SNB nebude, tak jako dosud vyjádření, zdůvodňováno.
	Odst. 1 doplnit o znění ... pouze československý státní občan starší 17 let ... (určení minimální věkové hranice určené osoby pramení z problémů při určování posluchačů vojenských středních škol pro styk se státním tajemstvím. Stanovení navrhované věkové hranice vychází ze zákona č. 121/1978 Sb., § 5 odst. 2 - věkové hranice branné povinnosti).	III. S SNB	ano	Zásada upravena - určenou osobou může být čs. občan, který dovršil 15 let svého věku.
	Odst. 1 - zvážit možnost podřadit do této zásady i okolnosti, které vylučují možnost určit osobu pro styk se ST a tyto okolnosti konkretizovat. Tím dojde ke značnému zjednodušení výběru kandidátů pro určení ke styku se ST ze strany vedoucího organizace.	KS SNB Hradec Králové	ne	Budou řešit směrnice a interní předpisy pro SNB.
	V souvislosti s obsahem druhého odstavce této zásady upozorňuji na nutnost řešení otázky evidence osob určených ke styku s utajovanými skutečnostmi v rámci resortu FMV.	SPV SNB	ano	Evidence osob určených ke styku se státním tajemstvím bude vedena i nadále na statisticko-evidenčních útvarech.
	Za ochranu utajovaných skutečností v organizaci jsou zodpovědní jejich vedoucí a organizace má povinnost vyžádat si před určením osoby pro styk se státním tajemstvím souhlas příslušného útvaru SNB. Problematickou se jeví otázka vydání nesouhlasného stanoviska z pohledu povinnosti vedoucího organizace toto stanovisko respektovat, jakož i z pohledu vazby na existující ustanovení zákoníku práce. V návrhu není zřetelně vyspecifikováno, koho je třeba považovat za vedoucího organizace v případech strukturálního členění státních podniků na jednotlivé závody.	S SNB hl. m.Bratislavy a ZsK	ne	Souhlas FMV nebo příslušného útvaru SNB bude pro vedoucího organizace obligatorním předpokladem pro určení osoby ke styku se státním tajemstvím. Otázku, kdo je vedoucím organizace, řeší jiné předpisy.

	Odst. 2 namísto navrhovaného souhlasu III. správa SNB doporučuje ponechat stávající úpravu, tzn. organizace je povinna si vyžádat před určením osoby ke styku se státním tajemstvím vyjádření federálního ministerstva vnitra, popř. příslušného útvaru Sboru národní bezpečnosti. Útvar SNB se vyjadřuje ke státobezpečnostní spolehlivosti nositele ST a nelze nést odpovědnost za jeho odborné a zdravotní předpoklady. Navrhovaná úprava by z vedoucích organizací sňala odpovědnost za OUS a přenesla by ji na příslušný útvar SNB. V důsledku toho by orgány kontrarozvědky plnily úkoly orgánů státní správy.	III. S SNB	ne	Vedoucí organizace bude i nadále určovat osoby ke styku se státním tajemstvím, souhlas FMV, resp. útvaru SNB, se zakotvuje k zabezpečení jednotné ochrany státního tajemství.
	V Zásadě č. 10 se doporučuje zpřísnění režimu na úseku výběru osob pro styk se státním tajemstvím s tím, aby FMV anebo útvary SNB dávaly k určení osoby pro styk se státním tajemstvím souhlas a ne jako doposud vyjádření. S cílem ujednocení postupu v rámci FMV doporučujeme v prováděcích pokynech k zákonu o ochraně státního tajemství konkretizovat a stanovit zásady (podmínky), na jejichž základě nemůže být osobě dán souhlas ke styku se státním tajemstvím.	KS SNB Banská Bystrica	ne	Bude upraveno v interním předpisu pro FMV a SNB.
	Tato zásada pro útvary ministerstva vnitra velice potřebná, koliduje ve svých důsledcích se zákonem č. 88/1988 Sb., o státním podniku, a to zejména s § 30 Rada a její působnost. Problém se vyskytuje především v tom, že Radu volí Shromáždění (§ 29) a členy Rady se tedy mohou stát i osoby, které nemusí vždy splňovat podmínky uvedené v zásadě č. 10 odst. 1, přičemž se členové Rady mohou při své činnosti seznamovat i s utajovanými skutečnostmi, jak lze vyvodit z § 30, 33, 36, 37, 38 a 39 uvedeného zákona. Tento problém by mohl být řešen: a/ doplňkem zákona č. 88/1988 Sb., o státním podniku, tak, že při volbě členů Rady v organizacích, kde je předpoklad, že její členové se budou při své činnosti seznamovat s utajovanými skutečnostmi, je nutno respektovat, aby tito členové splňovali kritéria stanovená zásadou č. 10 nebo	VŠ SNB	ano částečně	Zásada dopracována o povinnosti zakladatele při volbách vedoucích a členů rad pracujících.

	b/ přiřadit k této zásadě 3. odst., který by zněl: Výjimku z této zásady nahrazuje volba člena Rady podle zákona č. 88/1988 Sb., o státním podniku Shromážděním, která v tomto případě nahrazuje souhlas FMV, či příslušného útvaru SNB.			
	Návrh zásad dále neřeší povinnost organizace sledovat, zda určená osoba splňuje stanovené předpoklady a není tedy patrno, kdo bude tyto předpoklady sledovat, což stávající právní úprava řeší v § 9 odst. 4 zákona č. 102/1971 Sb. Nutno vycházet z toho, že kdo rozhoduje (určuje), ten musí zodpovídat. Rovněž polemické je zdůvodnění, že bezpečnostní orgány disponují informacemi, které vedoucí organizace nemá. Problém je v tom, že bezpečnostní orgány disponují informacemi získanými zpravidla specifickými formami a metodami práce bezpečnostních orgánů, které jsou předmětem utajované činnosti a získané informace je nutné před použitím zlegalizovat. Výše uvedená argumentace utvrzuje opodstatněnost stávající právní úpravy ve smyslu § 9 odst. 3 zákona č. 102/1971 Sb.	III. S SNB -		
	Do navrhované novelizace zákona č. 102/1971 Sb. zakotvit ze stávajícího zákona § 9 odst. 4 v dosavadním znění "Organizace je povinna sledovat, zda určená osoba splňuje stanovené předpoklady, zjistí-li, že stanoveným předpokladům nevyhovuje, je povinna učinit ihned potřebná opatření". Tuto pasáž navrhovaná novelizace nepostihuje.	KS SNB Plzeň	ano	Do zásady doplněna povinnost organizace sledovat, zda určená osoba splňuje stanovené předpoklady. Informace k osobám, k nimž bude FMV a útvary SNB vydávat souhlas, nebude nutno legalizovat, neboť souhlas či nesouhlas nebude, tak jako dosud vyjádření odůvodňován.
	Doporučujeme zásadu doplnit o stávající znění odst. 4 § 9 zákona č. 102/1971 Sb., a to, že organizace je povinna sledovat, zda určená osoba splňuje stanovené předpoklady, zjistí-li, že již stanoveným předpokladům nevyhovuje, je povinna učinit ihned potřebná opatření. V opačném případě budou určené osoby ponechávány na funkčních místech nositelů i přes organizací zjištěné negativní poznatky k jejím osobám.	KS SNB Ostrava		
	V prováděcích předpisech navrhuji konkretizovat, za jakých podmínek není osoba vhodná pro styk se státním tajemstvím (osoby trestané, vyloučené z KSČ, navrátilci atp.).	KS SNB Ústí n.L.	ano	Bude řešit směrnice FMV a interní předpis FMV.

	Dále doporučuji stanovit, zda nedoporučující stanovisko příslušného orgánu FMV, resp. SNB bude závazné pro vedoucího organizace.			
č. 11	Forma určení ke styku se služebním tajemstvím písemnou formou nebyla doposud taxativně stanovena. V uvedeném případě by proto bylo vhodné neuvádět obecnou formulaci "ke styku s utajovanými skutečnostmi", ale specifikovat pojmy. Odůvodnění uvádí, že byla zpřesněna povinnost organizace, ale výjimkou výše uvedeného jsou povinnosti totožné se zákonem č. 102/1971 Sb.	VOS FMV	ne	Písemná forma je nutná z hlediska případné trestní odpovědnosti. Pokud jde o povinnost organizace, nově se např. zakotvuje, v souladu se Závěrečným dokumentem vídeňské následné schůzky, povinnost seznamovat před určením osobu s omezeními, která z určení ke styku s utajovanými skutečnostmi vyplývají.
	Odst. 2 - určenou osobu je povinna seznámit pouze v rozsahu ...	III. S SNB	ne	Z návrhu není zřejmý důvod.
	Zásadu č. 11 odst. 3 se doporučuje doplnit o větu: "Záznam se založí do osobního (kádrového) spisu určené osoby."	V. S SNB	ne	Nemá normativní povahu, podrobnosti stanoví prováděcí předpisy.
	Zásadu č. 11 odst. 3 doplnit takto: Záznam se ukládá do "kádrového spisu" určeného pracovníka a evidence zvláštního útvaru.	správa spojení		
	V odstavci 3 doplnit v závěru, že písemný záznam bude zařazen do kádrových materiálů určené osoby, nebo toto doplnění zařadit do připravovaného obecně závazného předpisu, na který se odvolává odst. 4 této zásady.	VŠ SNB		
	Doporučujeme nadále ponechat v novelizovaném zákoně, aby záznam určení a seznámení nositele s povinnostmi vyplývajícími ze zákona o ochraně utajovaných skutečností byl zakládán do kádrového (osobního) spisu určené osoby, a to vzhledem k informovanosti nové organizace při změně pracovního poměru určené osoby.	KS SNB Ostrava		
	V souvislosti s posouzením navrhovaných zásad III. správa SNB dále doporučuje ujasnit a stanovit zásady pro odnětí oprávnění určené osoby pro styk se státním tajemstvím (tzn.	III. S SNB	ano částečně	Zásada dopracována. Pokud jde o sankce, řeší trestněprávní a pracovněprávní (služební) předpisy. Lhůta

Archiv bezpečnostních složek

	kdy a za jakých podmínek a kdo o tom bude rozhodovat) a jaké sankce lze použít za porušení stanovených zásad, pokud intenzita a rozsah porušení nenaplňuje skutkovou podstatu trestného činu. Dále se jeví nezbytné právně upravit, do kdy FMV (nebo příslušný útvar SNB) musí zaujmout příslušné stanovisko k návrhu na určení osoby pro styk s utajovanými skutečnostmi.			na souhlas FMV (útvaru SNB) bude činit 30 dnů a bude upravena v prováděcích předpisech.
č. 12	Navrhovaná úprava neřeší situaci při změně zaměstnání určené osoby, tzn. právně zakotvit povinnost oznámit nové organizaci, že se jedná o určenou osobu, zejména pokud jde o nositele ST.	III. S SNB	ne	V prováděcích předpisech bude zakotvena povinnost organizace oznamovat ukončení určení ke styku se státním tajemstvím FMV nebo příslušnému útvaru SNB. Současně organizace oznámí důvody ukončení a zda trvá na omezení cestování do ciziny v rámci tříleté ochranné lhůty včetně řádného odůvodnění. FMV a útvary SNB na základě tohoto oznámení učiní k těmto osobám vlastní opatření. Dosavadní systém uvedený v připomínkách se neosvědčil, nebyl kontrolovatelný a omezení bylo uplatňováno nejednotně. Nově se předpokládá, že uvedené omezení bude realizováno pouze k osobám, u nichž nebude záruka, že státní tajemství nebude ohroženo nebo porušeno v případě cesty do zahraničí.
	Tak jako v předcházející zásadě, bude třeba upřesnit povinnost vést evidenci určených osob v rámci státních podniků. Navíc je třeba brát v úvahu možnost zániku anebo sloučení státních podniků a v těchto případech stanovit, kdo bude za evidenci nositelů státního tajemství zodpovědný.	S SNB hl. m.Bratislavy a ZsK		
č. 13	Odst. 1 - osobám, které nejsou čs. státními občany udělovat souhlas ke styku se skutečnostmi tvořícími státní tajemství pouze se souhlasem FMV, nikoliv tedy jinými útvary SNB s cílem: zajistit jednotný přehled o osobách, které nejsou čs. státními občany a které byly seznámeny se skutečnostmi tvořícími předmět státního tajemství.	KS SNB Hradec Králové	ano	Zásada upravena.
č. 14	Konstrukce zásady vychází z předpokladu, že osoba musí bezpečně rozeznat utajovanou skutečnost podle formálního označení. Proto při nálezu předmětu či písemnosti je upuštěno od původního znění, tedy od m a t e r i á l n í h o pojetí utajovaných skutečností. Ve větě první je však materiální pojetí respektováno, neboť stupeň utajení a tedy "bez-	VOS FMV	ano částečně	Zásada upravena.

archiv bezpečnostních složek

	pečné" rozpoznání bude chybět v ž d y ! Doporučuji proto setrvat na původním znění zákona č. 102/ 1971 Sb., resp. na konstrukci tohoto zákona, jež se opírá o materiální pojetí státního tajemství.			
	Doplnit o znění: ... je povinen neprodleně odevzdat ...	III. S SNB	ano	Zásada upravena.
	Na konci odstavce vypustit část věty: "... nebo jinému státnímu orgánu".	SVA SNB	ano	Zásada upravena.
	Uvedená zásada ukládá osobám, které nejsou určeny pro pro styk s utajovanými skutečnostmi, povinnost mlčenlivosti a odevzdávání nalezených materiálů nejbližšímu útvaru, popřípadě příslušníku SNB, anebo jinému státnímu orgánu. Bylo by však třeba upřesnit, jakého skutku se dopustí, resp. jako sankce proti nim budou uplatněny v případě, že nebudou tuto povinnost respektovat.	S SNB hl. m.Bratislavy a ZsK	ne	V těchto případech lze uplatnit trestněprávní předpisy.
č. 15	Doporučuji setrvat na osvědčených povinnostech uvedených v § 13 zákona č. 102/1971 Sb. Nelze souhlasit, aby povinnost zakotvená v § 13 písm. c/ byla upravena zásadou č. 20. V navrhované novelizaci doplnit zásadu č. 15 o § 13 odst. c/ stávajícího zákona č. 102/1971 Sb. "Dbát, aby nedocházelo k vyzrazení státního tajemství technickými prostředky (telefon, telegraf, dálnopis, radiový a radiotelefonní provoz).	VOS FMV KS SNB Plzeň	ne	Návrh obsahuje uvedené ustanovení, pokud jde o používání technických prostředků, v zásadě č. 19.
	V nové právní úpravě povinnosti zachovávat mlčenlivost o utajovaných skutečnostech by bylo vhodné zvážit možnost limitování této povinnosti v návaznosti na skartační lhůty, stupně utajení, zánik potřeby utajování atd.	S SNB hl. m.Bratislavy a ZsK	ne	Nelze prakticky realizovat; osoba po ukončení určení se při zachovávání mlčenlivosti řídí předpisem vydaným v souladu se zásadou č. 4.
č. 16	Podle této zásady může osoba určená ke styku se služebním tajemstvím a hospodářským tajemstvím navazovat p r a c o v n í nebo s l u ž e b n í styk se s o u h l a s e m vedoucího organizace, ale v s o u k r o m é m styku n e n í nijak omezena. Zásada se jeví jako	VOS FMV	ne	Omezení soukromého styku osob určených ke styku s hospodářským a služebním tajemstvím by šlo nad rámec dosavadní právní úpravy.

nesprávná, neboť pracovní a služební styky jsou řízeny, organizovány a schvalovány vedoucími organizací. Nebezpečí ohrožení utajovaných skutečností n e k o n t r o l o v a t e l n o u formou je podstatně vyšší v soukromém styku.			
Souhlas ke styku s cizinou a cizinci by měl z á s a d n ě vydávat vedoucí organizace bez možnosti delegovat tuto pravomoc.	VOS FMV	ne	Vzhledem k administrativní náročnosti, např. u FMZV by vydával pouze ministr, se nedoporučuje realizovat.
U formulace "jím pověřeného pracovníka" v odstavci 1 doporučuji stanovit konkrétní okruh osob ve funkcích, které může touto činností vedoucí organizace pověřit.	KS SNB Ústí n.L.	ano částečně	Do zásady doplněno "jím písemně pověřeného pracovníka"
Nelze souhlasit s vymezením států na státy RVHP, která je otevřenou mezinárodní organizací.	VOS FMV	ne	Přebírá se současná právní úprava.
V zásadě č. 16 odst. 1 se doporučuje slova "se souhlasem" nahradit slovy "s písemným souhlasem". Odstavec dále doplnit o větu: "Záznam se založí do osobního (kádrového) spisu určené osoby".	V. S SNB	ne	Podrobnosti o ohlašovací povinnosti stanoví prováděcí předpisy.
Zásadu č. 16 odst. 3 upravit formulačně: ... nebo jím pověřeného pracovníka. Souhlas se vyžaduje ještě po dobu tří let ode dne, kdy se přestala seznamovat se ST.	III. S SNB	ne	Viz připomínka III. S SNB k zásadě č. 12 a její vypořádání.
V odstavci 3 je stanoveno omezení určené osoby při cestách do ciziny. Tato okolnost může s sebou v budoucnu přinést velký administrativní nárůst žádostí o přezkoumání případného zamítnutí cesty, neboť Závěrečný dokument Vídeňské následné schůzky v čl. 17 kapitoly "Kontakty mezi lidmi" umožňuje žadateli, aby jeho žádost o cestu byla do 6 měsíců po zamítnutí projednána znovu, "a poté, bude-li třeba, v pravidelných intervalech tak, aby se přihlédlo k jakýmkoliv změnám o okolnostech souvisejících se zamítnutím, jako je čas, který uplynul od doby, kdy se žadatel naposledy účastnil práce nebo povinnosti související s bezpečností státu ...". Obecně závazný právní předpis, na který se v tomto směru odvolává odst. 5 této zásady, by měl na tuto okolnost pamatovat. Měl by zdůraznit, že určená osoba podpisem písemného záznamu o svém	VŠ SNB	ano	Zakotveno v zásadě č. 11.

	určení je si zároveň vědoma nejen svých povinností, ale i omezení, které z tohoto určení vyplývají, jak ostatně vyplývá ze Zásady č. 11 uvedeného návrhu zákona.			
	Zásada č. 16 vypouští zákaz určené osobě trvale opustit (vystěhovat se) z ČSSR a fakultativně odepřít vydat jí cestovní doklady po dobu 3 let ode dne, kdy se přestala seznamovat se státním tajemstvím. Doporučujeme, aby v novelizovaném zákoně byl v plném rozsahu zakotven § 15 zákona č. 102/1971 Sb. Tento paragraf upozorňuje určené osoby na další omezení při styku s cizinou, které i když jsou uváděny v dalších právních předpisech, z hlediska dostupnosti těchto informací pro určené osoby a jejich soustředění v jedné právní normě, by bylo účelnější § 15 v novelizovaném zákoně ponechat.	KS SNB Banská Bystrica	ano částečně	Doplněno pro osoby, jimž bude ukončeno určení pro styk se státním tajemstvím, viz odůvodnění připomínky III. S SNB k zásadě č. 12.
	Zároveň upozorňuji, že materiál FMZO zpracovaný do vlády ČSSR (Návrh komplexního rozvoje čs. zahraničního cestovního ruchu do roku 2000, včetně tvorby podmínek pro rozvíjení socialistického podnikání a nástrojů hmotné a devizové zainteresovanosti) obsahuje mj. návrh na zrušení vyžadování potvrzení o souhlasu zaměstnavatele s uskutečněním soukromé cesty čs. občana do nesocialistického státu. Pro informaci dále uvádím, že v současné době se připravuje nahrazení výjezdních doložek "Statistickým lístem", při jehož vydávání (na útvarech pasů a víz) se v 1. etapě předpokládá zachování povolovacího systému služebních i soukromých cest čs. občanů do ciziny. U nositelů státního tajemství by měl být vyžadován souhlas organizace. Ve 2. etapě - po zavedení výpočetní techniky na všech hraničních přechodech a zrušení statistického listu by povolovací systém u nositelů státního tajemství měl být zachován, pokud zavedená výpočetní technika neumožní jiné řešení. Znamenalo by to odebírat jim pas po uskutečnění každé cesty. Problematiku uskutečňování cest nositelů státního tajemství bude nutno po dořešení některých otázek souvisejících s cestováním občana dopracovat.	SPV SNB	ano	Bude třeba řešit kontrolu výjezdů určených osob ke styku se ST v podmínkách FMV vlastními opatřeními. Z hlediska zákonné úpravy je v návrhu zakotven souhlas zaměstnavatele k cestám určených osob ke styku se státním tajemstvím do ciziny.

Připomínkový list

č. 18	O umístění tabulky "Zákaz fotografování" by měl rozhodnout příslušný ústřední orgán - je však otázkou, zda uvedený zákaz má p r a k t i c k ý význam a opodstatnění. Proto navrhuji uvedené ustanovení o umístění tabulky "Zákaz fotografování" v y p u s t i t .	VOS FMV	ne	Tabulka "Zákaz fotografování" je uznávána mezinárodním právem a v daném případě lze v případě porušení tohoto zákazu sankcionovat.
	Naopak se domnívám, že zákaz fotografování z letadel by měl zůstat zachován (kvalita a podrobnost snímků lokalit z letadel musí být nesporně vyšší).	VOS FMV	ne	Není zdůvodněno.
	Delegovat oprávnění rozhodovat o zákazu fotografování na FMNO a opomínat jiné orgány a organizace, např. FMV, je nesprávné. Doporučuji však v druhé větě zásady č. 18 rozšířit působnost v oblasti zákazu fotografování a povolování výjimek i na FMV, vzhledem k zabezpečení úkolů Pohraniční stráže pri ochraně státních hranic.	VOS FMV HS PS OSH	ano	Doplněna zásada o FMV.
	III. správa SNB považuje za nezbytné zachovat v novelizované úpravě právní institut "zařízení na obranu vlasti" i negativní vymezení problematiky "fotografování a filmování na území ČSSR" a doporučuje zavést nový pojem "důležité zařízení na obranu vlasti" a tento koncipovat např. tak, že se tímto rozumí: "objekty, zařízení, prostory a bojová technika ozbrojených sil ČSSR a ozbrojených sborů utajované v zájmu zachování obranyschopnosti a bezpečnosti ČSSR". Přehled důležitých zařízení na obranu vlasti a režim činnosti a vstupu do těchto zařízení upravit ve smyslu navrhovaných zásad č. 8 a 9. Problematiku "fotografování a filmování" upravit takto: "Na území ČSSR je zakázáno fotografovat, filmovat, zakreslovat či jinak zaznamenávat: a/ důležitá zařízení na obranu vlasti s výjimkou objektů, prostorů a zařízení resortu FMNO a FMV veřejně označených, b/ z civilních letadel a dalších létajících prostředků, c/ objektů, prostorů a zařízení veřejně označených zákazem fotografování.	III. S SNB	ne	Viz odůvodnění zásady.

	Bližší podrobnosti a podmínky k udělení výjimky pro účely národohospodářské, kulturní a veřejného zpravodajství, stanoví obecně závazný předpis." Zákaz fotografování a filmování je opodstatněn získanými informacemi o projevených zájmech nepřátelských speciálních služeb i znalostmi o způsobu navádění některých zbraňových systémů protivníka na cíl, které nelze získat ani z prostředků kosmické rozvědky.			
	Stanovené a FMNO zveřejněné prostory a lokality, které je v zájmu obrany vlasti zakázáno fotografovat nebo filmovat, by byly před veřejností i protivníkem zjevně dekonspirovány, a proto nepřijatelné, Ze zpravodajského hlediska by ve svém důsledku zakládaly podnět, resp. návod k zaměření rozvědné činnosti protivníka, což je v rozporu s účelem navrhovaných zásad zákona (viz zásada č. 1).	III. S SNB	ne	Předpokládá se, že uvedený dokument obdrží pouze organizace oprávněné provozovat letecké snímkování ve formě utajeného dokumentu.
č. 19	V souvislosti s navrhovanou zásadou č. 19 ve vztahu k reprografické technice doporučujeme současně vydat i samostatnou právní normu, která by řešila rozmnožování neutajovaných písemností. Z dosavadní praxe vyplývá, že jednotlivé organizace si režim ochrany rozmnožovací techniky zpracovávají dle vlastních úvah. Toto pak vytváří problémy v kontrolní činnosti v rámci vyhlášených akcí "REŽIM".	KS SNB Ostrava	ne	Zákon řeší pouze ochranu utajovaných skutečností.
č. 21	Nelze používat pojem "Pověření příslušníci", který má ve smyslu zákona i resortních předpisů MV jiný význam.	VOS FMV	ne	Pojem jednoznačně specifikuje postavení příslušníků SNB při kontrolní činnosti.
č. 23	Doporučuji zvážit možnost vytvoření aktuální evidence určených osob tak, že by s každou osobou určenou ke styku se státním nebo služebním tajemstvím byl uzavřen v souvislosti s novelizací zákona n o v ý z á z n a m . Nová aktuální evidence by rovněž umožnila vyhodnotit proklamované snížení počtu určených osob.	VOS FMV	ne	Opatření není technicky z hlediska kapacity FMV a SNB proveditelné.

K zásadám jako celku	Doporučujeme přímo v zákoně stanovit sankce za porušení povinností a omezení z něho vyplývajících. Absence tohoto právního institutu v dosud platném zákoně č. 102/1971 Sb. způsobovala v mnohých případech jeho nedůslednou aplikaci v praxi.	XII. S SNB	ne	Porušení povinností a omezení vyplývajících ze zákona je nutno považovat ve smyslu § 77 zák. práce za porušení pracovní kázně, pokud nedojde porušením k naplnění skutkové podstaty trestného činu.
	S přihlédnutím na zásadu č. 23, že dosud určené osoby ke styku se státním, hospodářským a služebním tajemstvím se považují za osoby určené i ve smyslu nového zákona, doporučujeme paralelně řešit i otázku "Dopisu místopředsedy vlády ČSSR ze dne 7. 4. 1977" o určování osob pro státní tajemství, které jednají v komisích a poradních orgánech RVHP. V budoucím období by bylo účelné minimalizovat vydávání dalších doplňujících vyhlášek anebo směrnic k výkladu předmětného zákona či rozšiřování okruhu určovaných osob.	XII. S SNB	ano	Opatření uvedená v dopise místopředsedy vlády ČSSR ze dne 7. 4. 1977 zrušena dopisem čj. CB-6/8-89 ministra vnitra ČSSR po projednání s místopředsedou vlády ČSSR a stálým představitelem ČSSR v RVHP.

Archiv bezpečnostních složek